

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Edukacja historyczna – badania w działaniu

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia Specjalność NAUCZYCIELSKA Jednostka organizacyjna Wydział Historii Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 18HISNS.24S.13154.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Koordynator zajęć	Izabela Skórzyńska	
Prowadzący zajęcia	Izabela Skórzyńska	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Warsztaty: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przedstawienie założeń teoretycznych badań w działaniu, ich typologii oraz wybranych metody zbierania danych i techniki ich analiz
C2	ukazanie relacji zachodzących między jakością własnej praktyki dydaktycznej i systematyczną, popartą badaniami, pogłębioną refleksją nad tą praktyką
C3	kształtowanie umiejętności projektowania badań własnej praktyki dydaktycznej, przeprowadzenia takiego badania, udokumentowania go oraz przedstawienia wyników, wniosków i rekomendacji odniesionych do tej praktyki

Wymagania wstępne

Znajomość podstaw dydaktyki oraz pogłębiona znajomość dydaktyki historii, w tym celów, strategii, metod, technik oraz środków dydaktycznych z zakresu nauczania i uczenia się historii. Znajomość zasad i procedur tworzenia projektu badawczego.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	opanował/a wiedzę na temat założeń, celów, typologii oraz wybranych metod zbierania i technik analizy danych typowych dla badań w działaniu	HIS_K2_W02, HIS_K2_W07, HIS_K2_W12	Projekt
W2	rozpoznał/a relacje zachodzące między jakością własnej praktyki dydaktycznej i systematyczną oraz pogłębioną refleksją na jej temat przewidzianą w badaniach w działaniu	HIS_K2_W12, HIS_K2_W17	Projekt
Umiejętności - Student/ka:			
U1	zaprojektował/a badania własnej praktyki dydaktycznej w zakresie historii, uwzględniając wybrane problemy spośród wskazanych: a) sposób komunikacji z uczniami; b) kreowanie sytuacji dydaktycznych służących aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; c) dobieranie metod pracy klasy oraz środków dydaktycznych, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujących uczniów i uwzględniających ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne	HIS_K2_U02, HIS_K2_U17	Projekt
U2	przeprowadził/a, udokumentował/a i przeanalizował/a wyniki oraz sformułował/a wnioski z badań własnej praktyki dydaktycznej w zakresie historii, uwzględniając wybrane problemy spośród wskazanych: a) sposób komunikacji z uczniami; b) kreowanie sytuacji dydaktycznych służących aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; c) dobieranie metod pracy klasy oraz środków dydaktycznych, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujących uczniów i uwzględniających ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne	HIS_K2_U02, HIS_K2_U17	Projekt
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	zaprojektował/a i zrealizował/a projekt badań własnej praktyki dydaktycznej z zachowaniem rygorów myślenia krytycznego oraz etyki badawczej i zawodowej	HIS_K2_K01, HIS_K2_K05	Projekt
K2	krytycznie ocenił/a miejsce i rolę nauczyciela/nauczycielki historii w życiu społecznym ze względu na wiedzę, umiejętności i kompetencje merytoryczne, interpersonalne oraz społeczne powiązane z potrzebą własnego rozwoju	HIS_K2_K05	Projekt

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Podejścia, strategie poznania, typologie, wybrane metody oraz techniki zbierania danych w badaniach w działaniu z podziałem na: a) podejście pragmatyczne i emancypacyjno-krytyczne; b) indywidualne, kolektywne i społeczne badania w działaniu; c) partycypacyjne, partycypacyjno-krytyczne; edukacyjne, doceniające badania w działaniu; d) metody emancypacyjne badań w działaniu: wywiady, kwestionariusze, notatki i dzienniki terenowe, przeglądy literatury, przekazy ustne, dokumenty, dzienniki refleksji, zadania domowe, mapy mentalne, postery; e) analiza danych: tematyczna, zawartości, teoria ugruntowana.	W1	Warsztaty
2.	Znaczenie edukacyjnych badań w działaniu odniesionych do: a) edukacji jako terenu badawczego w ujęciu dydaktycznym, etycznym i zawodowym; 2) aktorów edukacyjnych jako podmiotów badań w działaniu (podejście emancypacyjne); c) relacji między jakością własnej praktyki dydaktycznej i stałą oraz pogłębioną refleksją na jej temat; d) badań w działaniu jako źródła rozwoju nauczycielskiego profesjonalizmu.	W2	Warsztaty
3.	Projektowanie badań własnej praktyki dydaktycznej z zakresu historii z uwzględnieniem wybranych aspektów spośród wskazanych: a) sposób komunikacji z uczniami; b) kreowanie sytuacji dydaktycznych służących aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy historycznej; c) dobieranie metod pracy klasy oraz środków dydaktycznych, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujących uczniów i uwzględniających ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne.	U1, K1	Warsztaty
4.	Badanie własnej praktyki dydaktycznej z historii, w tym sporządzanie dokumentacji i opracowywanie wyników badań, prezentowanie wniosków i formułowanie rekomendacji odniesionych do własnej praktyki dydaktycznej.	U2, K2	Warsztaty

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Warsztaty	Metoda analizy przypadków, Metoda projektu, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Warsztaty	Projekt badawczy zrealizowany i udokumentowany, oceniany według kryteriów: 20-18 pkt – bardzo dobrze przygotowany, przeprowadzony i udokumentowany projekt, w tym pogłębione i wyczerpujące opracowanie wyników badań oraz wnioskowanie, pogłębione rekomendacje ściśle odnoszące się do własnej praktyki dydaktycznej (bardzo dobry) 17-14 pkt – bardzo dobrze przygotowany, przeprowadzony i udokumentowany projekt, w tym dobrze opracowane wyniki badań, pogłębione i wyczerpujące wnioski i rekomendacje odniesione do własnej praktyki dydaktycznej (dobry plus) 13-10 pkt – dobrze przygotowany, przeprowadzony i udokumentowany projekt, w tym opracowanie wyników i wnioskowanie oraz rekomendacje odniesione do własnej praktyki dydaktycznej opracowane na dobrym poziomie (dobry) 9-6 pkt – dość dobrze przygotowany, przeprowadzony i udokumentowany projekt, dość dobrze opracowane wyniki, wnioskowanie i rekomendacje odniesione do własnej praktyki dydaktycznej (dostateczny plus) 5-2 pkt – projekt, jego realizacja oraz dokumentacja, w tym opracowanie wyników, wnioskowanie oraz rekomendacje odniesione do własnej praktyki dydaktycznej na słabym poziomie (dostateczny) poniżej 2 pkt – projekt, jego realizacja oraz dokumentacja, w tym opracowanie wyników, wnioskowanie i rekomendacje odniesione do własnej praktyki dydaktycznej, nie spełniają wymogów przewidzianych strategią badań w działaniu (niedostateczny)

Literatura

Obowiązkowa

- Gołębiak B.D., Zmiany edukacji nauczycieli, Poznań-Toruń 1998 (fragmenty).
- Góral A., Jałocha B., Mazurkiewicz G., Zawadzki M., Badania w działaniu. Książka dla kształcących się w naukach społecznych, Kraków 2019.
- Badania w działaniu. Pedagogika i antropologia zaangażowane, red. nauk. H. Červinková, B.D. Gołębiak, Wrocław 2010 (fragmenty).

Dodatkowa

- Gołębiak B.D., O upedagogicznianiu szkoły poprzez akademicki dyskurs edukacyjny. Ku autoetnografii, „Forum Oświatowe” 2014/(52)/2, s. 147-169.
- Skórzyńska I., Chwieduk A., Dydaktyka performatywna dla humanistów. Kwestia przypadków, Poznań 2021.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Warsztaty	30
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie projektu	40
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HIS_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej historyka w badaniach, ochronie, edukacji i popularyzacji dziedzictwa i wiedzy historycznej
HIS_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ustawicznego rozwoju własnych kompetencji humanistycznych, personalnych i społecznych
HIS_K2_U02	Absolwent/ka potrafi formułować problemy i hipotezy badawcze, stosując metody, techniki i narzędzia badawcze właściwe dla wybranej problematyki badań historycznych
HIS_K2_U17	Absolwent/ka potrafi określać i oceniać krytycznie stan swojej wiedzy fachowej oraz wykorzystywać wnioski płynące z tej oceny w procesie uczenia się przez całe życie
HIS_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu rozszerzonym i pogłębionym terminologię nauk historycznych oraz terminologię nauk humanistycznych i nauk społecznych w ich powiązaniu z historią
HIS_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk historycznych odniesioną do wybranego problemu badawczego historii
HIS_K2_W12	Absolwent/ka zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii z innymi dyscyplinami i dziedzinami nauk oraz zastosowanie metod i narzędzi innych dyscyplin naukowych w pracy historyka
HIS_K2_W17	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i rolę historyka w życiu naukowym, społecznym, gospodarczym, politycznym i w kulturze w wymiarze lokalnym, regionalnym, narodowym i ponadnarodowym w kontekście działalności i oferty współczesnych instytucji popularyzujących wiedzę oraz kulturę historyczną